

Kaip skatinti vaiką kalbėti

Patarimai tėvams

- Kalbėkite su vaiku tiek, kiek galite – vadinasi, praktiškai visą laiką, kurį leidžiate kartu. Kuo daugiau bendrausite, tuo jis kalbės rišliau.
- Kantriai išklausykite vaiką, kad jis neprarastų motyvacijos kalbėti.
- Išklause atsakykite gražiu sakiniu, o ne trumpu: „Aha“. Būtinai užkoduokite papildomų klausimų.
- Niekada nesišaipykite iš vaiko, jeigu netaisyklingai taria žodį arba švepluoja. Tiesiog tą žodį pakartokite taisyklingai. Kai kurie vaikai yra tokie jautrūs, kad liaunasi kalbėję, jeigu iš jų pasišaipoma.
- Pasistenkite, kad vaikas patirtų kuo daugiau įspūdžių: eikite į teatrą, kuriame vaikas girdės gražią kalbą, į koncertus, kad supratų, jog kalbėti galima ir dainuojant, nuvažiuokite į zoologijos sodą, aplankykite muziejų ir t.t. visur, kad ir kur būtumėte, pasakokite ką matote.
- Būtinai skaitykite. Būtų labai gerai, kad knygučių, pasakų skaitymas taptų ritualu ir vaikas turėtų galimybę keliolika minučių per dieną pasiklausti gražios rašytinės kalbos. Jeigu negalite kurią nors dieną jam paskaityti, paleiskite pasakos įrašą. Visus išgirstus žodžius, gražias sakinių struktūras vaikas įsidėmės ir jo kalba tikrai nebus skurdi.
- Pabandykite kartu su vaiku kurti eilėrašį – ištarkite kokį nors žodį ir drauge paieškokite, koks žodis su juo rimuojasi.

Kad vaiko kalba nebūtų skurdi

Patarimai tėvams

Vaiko žodynas labai sparčiai plečiasi antraisiais – penktaisiais gyvenimo metais, tad šiuo metu jo kalbai skirkite ypatingą dėmesį.

Yra įrodyta, kad vaikas daug greičiau išmoksta vartoti daiktų pavadinimus, jeigu pats su jais atlieka kokius nors veiksmus. Todėl:

- Kai jis rengiasi, vardykite drabužių pavadinimus;
- Kai išeinatė pasivaikščioti, pasakokite, ką matote ir t.t.

Kadangi vaikai kalbos mokosi mėgdžiodami, patys su jais *kalbėkite vaizdžiai ir taisyklingai* – pasistenkite, kad Jūsų sakiniai būtų gražūs ir neapsiribotų vien liepimais.

Vaiko kalbai lavinti labai naudingos pasakos, tad jas sekite vartodami mažybinius žodelius (vilkiukas, lokiukas), palyginimus (raudona kaip vyšnia), sinonimus (atėjo svečias ir viešnia).

Būtinai ką nors veikdami su vaiku *įvardykite pojūčius*: „Ai, kaip rūgštu“ – paragavus citrinos arba „Oho, koks saldus bananas“ ir pan...

Jei matote, kad vaikas nenori kalbėti, o susikalbėti bando rodydamas į daiktus pirštu, būnant ne namuose paskambinkite jam telefonu. Vaikas negalės baksnoti pirštu ir bus priverstas ką nors pasakyti: ką veikia, ar patinka naujas žaislas, ar žiūrėjo filmuką. *Dažniausia tėvų klaida ta, kad jie paskambinę vaikui kalba patys, o šis tik klauso ir įterpia vieną kitą žodį.* Tačiau jeigu Jūs duosite laiko vaikui ką nors pasakyti, greičiausiai mielai telefonu Jums išbers, ką veikia.

Taip pat paprašykite močiutės ar senelio (ar kt. artimojo), kad skambindami vaikui daugiau jo klausinėtų ir kantriai klausytų, ką jis pasakoja. Tokie žaidimai gali paskatinti vaiką daugiau kalbėti ir plėsti savo žodyną.